

**Marcali Város Önkormányzata Képviselő-testületének
24/2013. (XI.21.) rendelete
helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról**

Marcali Város Képviselő-testülete az *Alaptörvény* 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott jogalkotói hatáskörében, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

1. §

Marcali Város Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja a 0523/21 hrsz-ú ingatlanok a rendelet 1. mellékletét képező térképen lehatárolt területrészt.

2. §

- (1) A helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése mintegy 2,1 ha, ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma 0523/21.
- (2) A terület természeti értékeinek felsorolását és természetvédelmi kezelési tervét a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

3. §

A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a területen található idős, őshonos fák és a valamikori uradalmi utat szegélyező vadgesztenye fasor mint jelentős tájképi elem védelme.

4. §

Az 1. és 2. §-ban meghatározott területen minden nemű fakivágáshoz a jegyző engedélye szükséges.

5. §

A terület természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szervezet a Marcali Város Önkormányzata GAMESZ Szervezete

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Dr. Sütő László
polgármester

Bödöné Dr. Molnár Irén
jegyző

Ügyiratszám: 10109/15/2013
Ügyintéző: Nagyné Gelencsér Éva

**Marcali Város Önkormányzata Képviselő-testületének
helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról
szóló**

24/2013. (XI.21.) önkormányzati rendelet

INDOKOLÁSA

Tisztelt Képviselő-testület!

A Természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény alapján helyi jelentőségű területet az önkormányzat nyilváníthat védetté.

A Természetvédelmi törvény 24. § (3) bekezdése alapján a védetté nyilvánítást kimondó jogszabály tartalmazza:

„a) a védetté nyilvánítás tényét, a természetvédelmi értékek megnevezését,

b) terület esetében annak jellegét, kiterjedését, a védetté nyilvánítás indokát, természetvédelmi célját, a földrészletek helyrajzi számait, az e törvényben meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alóli esetleges felmentést, továbbá a természetvédelmi hatóság engedélyéhez, illetve hozzájárulásához kötött - a 21. §-ban és a 38-39. §-ban nem szabályozott - tevékenységek körét, lehetőség szerint a földrészlet határvonalának töréspont koordinátáit, valamint a 36. § (1) bekezdésének megfelelően megállapított rendelkezéseket (természetvédelmi kezelési terv), továbbá;

c) az Európai Közösségek jogi aktusaiban meghatározott védettségi kategóriába tartozás tényét.”

A védetté nyilvánításra bárki tehet javaslatot. A Marcali 0523/21 hrsz-ú terület helyi jelentőségű természetvédelmi területté nyilvánítását a Gyótai lakosság kezdeményezte, melyet mind az erdészet szakemberei, mind a természetvédelem munkatársai támogatnak.

A Tv. 25. § (7) bekezdésére figyelemmel a természeti terület védetté nyilvánításának előkészítése során - az érdekeltek álláspontjának megismerése érdekében - 2013. november 15.-én egyeztető megbeszélést tartottunk, amelyre - a kitzűzött időpont előtt legalább 15 nappal - meghívtuk a javaslattevőt, valamennyi érdekelt hatóságot, továbbá mindazokat, akikre a védetté nyilvánításból jogok vagy kötelezettségek hárulnak, illetőleg akik jogos érdekét a védetté nyilvánítás közvetlenül érinti. Az egyeztető tárgyalásról jegyzőkönyvet készítettünk, amelyet a védetté nyilvánításra vonatkozó javaslattal együtt csatolunk az előterjesztéshez.

A **Marcali 0523/21 hrsz-ú** terület helyi jelentőségű természetvédelmi területté nyilvánítását az alábbiak indokolják.

Marcali-Gyótapusztán először a Széchenyiek alapítottak majorságot a XVIII. század végén. A falu lakóinak a fakitermelés és a dohánytermesztés mellett a legeltető állattartás jelentett megélhetési lehetőséget.

A falu a „gyóta” nevet, aminek jelentése fás legelő, feltehetően a valamikor itt található legelőkről kapta. Mára ezek nagy részét beerdősítették és csak a falutól délre található egy kisebb folt, ami még őrzi a hajdani táj képét.

A védelemre tervezett legelővel határos terület része a „Boronka- melléke (HUDD20044)” kódszámmal a „Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek” Natura 2000 hálózathoz. A már meglévő védett területeket kiegészítve a helyi védett területekkel a teljes legelő hosszú távú megőrzése válik lehetővé.

A védelemre tervezett területen található idős, őshonos fák és a valamikori uradalmi utakat szegélyező vadgesztenye sorok, a legelő sarkában álló gémeskút mind a falu képének jelentős elemei.

Az öreg fák odúi költőhelyet jelentenek cinkéknek, harkályoknak és a már egyre ritkábban látható búbos bankának (Upopaepops), de a denevérek is ezekben az odúban bújnak meg. Fészkelő, búvóhelyük mellett a gyp rovarfaunája bőséges táplálékforrás a fent említett fajokon kívül a fehér gólyának is.

Az itt élő védett fajok és a tájkép megőrzése érdekében javasoljuk a terület védetté nyilvánítását.

Marcali, 2013. október 10.

Bödöné Dr. Molnár Irén
jegyző

A helyi védetté nyilvánítandó Gyótapusztai fás legelő terület természetvédelmi kezelési terve

1. Természetvédelmi célkitűzések

- A Marcali 0523/21 hrsz.-ú területen, hagyományos tájhasználat nyomán kialakult fás legelő és idős fáinak [vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*), csertölgy (*Quercus cerris*)], valamint a tájképi sokszínűség megőrzése. A jelentős tájképi szereppel bíró mintegy 120 éves vadgesztenye fasorhoz a helyi emberek ezer szállal kötődnek. A falu lakossága a XVIII. század óta erdőgazdálkodásból, dohánytermesztésből és legeltetési állattartásból élt. A legeltetés fő helyszíne volt a terület. Ezeket a fákat az itt élők felmenői ültették, nevelték, óvták évtizedeken át. Innen a személyes kötődés ember és táj között.

- a jelenlegi állapot fenntartása illetve javítása kiemelt tekintettel a vadgesztenye fasorra.

- A legeltetési állattartás mint hagyományos gazdálkodási forma fenntartása a területen, a legelő és az ott található gémeskút állagának megőrzése, javítása.

2. Természetvédelmi stratégiák

- A fás legelő jellegzetes tájképi értékének megőrzése a hagyományos gazdálkodási módok folytatásával.

- Az őshonos és idegenhonos fafajú öreg faegyedek védelme, ennek szükség szerű pótlása. A területen engedélyezett fahasználati tevékenységet a természet- és tájvédelem érdekeinek alárendelve, azok sérelme nélkül, jogosult erdészeti szakszemélyzet irányításával szabad végezni, ideértve a kivágásra szánt faegyedek kijelölését is.

- Az idegenhonos, agresszíven terjeszkedő fajok [fehér akác (*Robinia pseudo-akacia*), lepényfa (*Gleditsia triacanthos*), bálványfa (*Ailanthus altissima*), zöld juhar (*Acer negundo*)] visszaszorítása, eltávolítása a területről. Ezt a tevékenységet is jogosult erdészeti szakszemélyzet irányításával szabad végezni, ideértve a kivágásra szánt faegyedek kijelölését is.

3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.1.1. Élőhelyek kezelése, fenntartása

- A területen a művelési ág megváltoztatása tilos.

3.1.2. Fajok védelme

- Az előregedett, egészségileg leromlott vagy természeti csapás által elhalt vagy veszélyessé vált faegyedek pótlásáról a terület mindenkorai tulajdonosának (használójának) gondoskodnia kell. Javasolt fafajok a vadgesztenye (*Aesculus hippocastanum*) és a csertölgy (*Quercus cerris*), suháng méretben, egyedi védelemmel.

- Különféle védett és fokozottan védett fajok [pl.:búbos banka (*Upupa epops*), közönséges törpedenevér (*Pipistrellus pipistrellus*), harkályfélék (*Picidae*)] élő-, szaporodó- és táplálkozó helyeül szolgál ez a terület. Ezen egyedek védelmében fakitermelési munkálatot végezni április 1-től augusztus 31-ig tilos.

- Mindennemű fakivágás csak a jegyző engedélyével, jogosult erdészeti szakszemélyzet irányításával végezhető. Az erdészeti szakszemélyzetet a SEFAG Zrt. Marcali Erdészete biztosítja.

3.1.3. Látogatás

- A területen tömegrendezvény nem rendezhető. Szabadon látogatható a tulajdonossal (használóval) történt egyeztetés után.

3.1.4. Terület- és földhasználat

- A területen csak tájba illő, hagyományt őrző épületek, építmények létesíthetők.
- Új nyomvonalas létesítmény csak a felszín alatt vezethető.
- Hulladék elhelyezése tilos a területen.
- Bányászati és ipari tevékenység nem folytatható a területen.
- Mindennemű vízrendezési beavatkozás a DDNPI szakembereivel előzetesen egyeztetett módon történhet.
- A területen a gépjárműhasználat csak a meglévő utakon természetvédelmi kezelési, továbbá jogszerűen végzett gazdálkodási, karbantartási és fenntartási tevékenységek elvégzése érdekében, illetve havária esetén lehetséges.

3.1.4. Természetvédelmi infrastruktúra

- A terület határára hatósági tájékoztató táblákat kell kihelyezni.

3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

3.2.1. Gyep (rét és legelő) művelési ágú területek kezelése

- A gyepeket elsősorban legeltetéssel kell kezelni. Ha erre nincsen mód, a gyepet évente le kell kaszálni. A kaszálást legkésőbb július 15-ig el kell végezni.
- A gyepek további cserjésedését, gyomosodását évente őszi tisztító kaszálással meg kell akadályozni. A tisztító kaszálást legkésőbb november 15-ig el kell végezni.
- A gyepterületeken tilos a műtrágyahasználat, növényvédő szerek közül csak a környezetkímélő besorolásúak használhatók.
- Tilos a gyep feltörése.
- A védett növény- és állatfajok megóvása, illetve a gyep túllegeltetésének elkerülése érdekében a természetvédelmi hatóság az igazgatóság kezdeményezésére a legeltetést és a kaszálást térben és időben korlátozhatja.

3.2.2. Művelés alól kivett területek kezelése

- A kivett utak esetében az útszegély vegyszeres gyomirtása tilos kivéve, ha a zárlati kártevők vagy egyéb veszélyes károsítók elleni védekezésre irányul.
- A művelés alól kivett területek kezelése során gondoskodni kell az idegenhonos, agresszíven terjedő fajok visszaszorításáról.

4. Mellékletek

4.1. Térkép

